

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 7Csp/73/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121291624
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6121291624.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom na pojednávaní konanom dňa 05.08.2022, sudcom JUDr. Petrom Lukáčom v právnej veci žalobcu B. O., A.. XX.XX.XXXX, S. W. D. XXX, XXX XX D., právne zastúpený Mgr. Iveta Žerebáková, IČO: 37 977 229, A. Bernoláka 1419/10, 034 01 Ružomberok proti žalovanému Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, IČO: 36 022 047, Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica o žalobe na úhradu sumy 372,91 € titulom vydania bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia **z a m i e t a** .

II. Súd strane žalovanej **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa svojim návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica, ako súdu upomínaciemu dňa 10.04.2021 domáhal od žalovaného úrady sumy 372,91 € s príslušenstvom, titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Návrh na vydanie platobného rozkazu odôvodnil skutočnosťou, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom v podiely 1/6 k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXXXX na Okresnom úrade Ružomberok, katastrálnom odbore v podiely 1/6, nehnuteľnosti evidované Okresným úradom Ružomberok, katastrálnym odborom, evidovaným na LV č. XXXXX. Žalobca v návrhu na vydanie platobného konštatoval, že napriek evidovanému podielovému spoluvlastníctvu k predmetným nehnuteľnostiam, žalovaný užíva predmetné nehnuteľnosti bez existencie akéhokoľvek právneho dôvodu a zároveň bez poskytnutia odplaty, či už vo forme nájomného alebo finančného plnenia v inej forme. Žalobca v návrhu ďalej uviedol, že žalovaného listom zo dňa 07.03.2016 a násl. ďalšími urgenciami požiadal o uzatvorenie dvojstranného právneho úkonu a to zmluvy o nájme predmetných nehnuteľností, na základe ktorej by došlo k úprave právneho postavenia zúčastnených strán, týkajúceho sa nehnuteľnosti zhora. Žalobca konštatoval, že napriek tejto okolnosti a viacnásobným urgenciám zostal žalovaný pri akejkolvek činnosti spojenej s pokusmi o úpravu právneho postavenia zúčastnených strán nečinný. Vzhľadom na okolnosť, že do súčasnej doby medzi oboma účastníkmi konania neexistuje žiaden právny vzťah upravený na základe dvojstranného právneho úkonu, po právnej stránke uplatnený nárok žalobca kvalifikoval v zmysle ustanovenia § 126 Občianskeho zákonníka, v nadväznosti na ustanovenie § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako formu vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, ktoré sa svojou výškou rovná nájmu za užívanie predmetných nehnuteľností. Výšku odplaty za 1 m² predmetných nehnuteľností ustálil na sumu 0,784 € / m² / rok, kedy vychádzal pri uplatnenej výške nároku zo súkromno-znaleckého posudku. Vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil za obdobie od 17.04.2019 do 17.04.2020 a v návrhu odkázal súd na právne posúdenie vo veci vedenej Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 6Up/606/2020.

2. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd upomínací, vo veci rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 29Up/352/2021 zo dňa 26.04.2021.

3. V zákonom stanovenej lehote bol zo strany žalovaného proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica podaný odpor, pričom na návrh na pokračovanie v konaní zo strany žalobcu Okresný súd Banská Bystrica, ako súd upomínací, postúpil vec vecne a miestne príslušnému Okresnému súdu Žiar nad Hronom.

4. Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 7Csp/73/2021 - 146 zo dňa 14.01.2022, pričom žalobe vyhovel.

5. Po podaní riadneho opravného prostriedku zo strany žalovaného Krajský súd Banská Bystrica rozhodol vo veci uznesením sp. zn. 15CoCsp/11/2022 - 169 zo dňa 03.05.2022. Odvolací súd prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia vytkol prvostupňovému súdu nesprávne právne posúdenie uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a zároveň v ostatných odsekoch zrušujúceho uznesenia vyjadril právny názor.

6. Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci nariadil pojednávanie a vykonal dokazovanie v smere naznačenom vo vyslovenom právnom názore odvolacieho súdu. Zistil nasledovný skutkový stav. Z prevedeného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností identifikovaných ako EKN parcela č. XXXX/XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 311 m², EKN parcela č. XXXX/XXX, trvalý trávnatý porast o výmere 368 m², EKN parcela č. XXXX/XXX, trvalý trávnatý porast o výmere 794 m², EKN parcela č. XXXX, trvalý trávnatý porast o výmere 240 m², EKN parcela č. XXXX, trvalý trávnatý porast o výmere 287 m² v podiely 1/6, nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. Ružomberok, evidovaných Okresným úradom Ružomberok, odborom katastrálnym na LV č. XXXXX. Z prevedeného dokazovania mal súd taktiež za preukázané, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom k nehnuteľnostiam vedeným ako EKN parcela č. XXXX v kultúre trvalý trávnatý porast o výmere 854 m², nehnuteľnosti vedenej pre k. ú. Ružomberok, obec Ružomberok, na LV č. XXXXX, Okresným úradom Ružomberok, odborom katastrálnym pod B1 v podiely 1/6. Skutočnosť, že predmetné nehnuteľnosti sú i v súčasnej dobe v správe označeného žalovaného nebola zo strany účastníkov konania žiadnym spôsobom spochybnená, zo strany žalovaného bola v tomto smere konštatovaná zákonná povinnosť správy predmetných nehnuteľností vzhľadom na ich charakter, z dôvodu dikcie zákonnej úpravy. Z prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany a to návrhu na riešenie spornej otázky mal súd preukázané, že žalobca listami zo dňa 07.03.2016, resp. 22.04.2016, resp. 27.10.2016, resp. 17.04.2018 sa domáhal zosúladenia stavu právneho so stavom užívacím a navrhol žalovanému uzatvorenie nájomnej zmluvy týkajúcej sa predmetných nehnuteľností, pričom predmetom tejto ako kogentnou náležitosťou by bolo dojednanie výšky odplaty za užívanie predmetných nehnuteľností. Ako vyplynulo pre súd z aktuálneho výpisu LV č. XXXXX, resp. č. XXXXX žalobca je aktuálne evidovaný ako podielový spoluvlastník predmetných nehnuteľností v podiely 1/6.

7. Žalovaný vo svojom odpore proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica, ale i samotných výpovediach žiadal žalobcu ako nedôvodnú v plnom rozsahu zamietnuť. Namietol nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu, ktorú okolnosť zdôvodnil, že žalovaný je evidovaný na príslušných listoch vlastníctva len ako podielový spoluvlastník v podiely 1/6 a nie ako výlučný vlastník. V ďalšom namietol pasívnu legitimáciu na strane označeného žalovaného, pričom konštatoval, že označený žalovaný je len správcom vodohospodársky významných tokov medzi iným i toku rieky Revúca na základe zákonnej úpravy. Konštatoval však, že v zmysle zákonnej úpravy vlastníkov vodných tokov môže byť len Slovenská republika. Ďalej namietol okolnosť, že čo sa týka uplatneného nároku v zmysle ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka, na strane žalovaného nevzniká žiadne bezdôvodné obohatenie, predmetné nehnuteľnosti, na ktorých vykonáva správu žiadnym iným spôsobom nad rámec stanovených povinností zákonodarcu neužíva, neberie z týchto žiadne úžitky a na jeho strane nevzniká žiadne majetkové zvýhodnenie.

8. K zmene rétoriky a dôvodov pre uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. v obrane na strane žalovaného, proti uplatnenému nároku nedošlo zo strany zúčastnených strán ani po zrušujúcom uznesení Krajského súdu Banská Bystrica. Obe strany zotrvali na svojej argumentácii.

9. Súd prioritne riešil otázky existencie pasívnej a aktívnej legitímácie zúčastnených strán.

10. Podľa § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci, sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. Právne úkony ohľadne celej veci zakladajú solidárne práva a záväzky pre všetkých účastníkov spoluvlastníckeho vzťahu, to znamená že každý zo spoluvlastníkov môže požadovať voči tretej osobe, aby mu nahradila celú škodu na spoločnej veci a naopak.

11. Podľa § 78 ods. 1 CSP, nútené spoločenstvo je procesným spoločenstvom, ktorému osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

12. Podľa § 78 ods. 2 CSP, súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa ods. 1.

13. V danom prípade súd konštatuje, že žalovaný ako podielový spoluvlastník vo vzťahu k tretej osobe môže uplatniť nárok, medzi iným aj na vydanie bezdôvodného obohatenia samostatne, žalobca v danom prípade netvorí nútené spoločenstvo s ďalšími evidovanými podielovými spoluvlastníkmi k nehnuteľnosti, na základe čoho súd konštatoval dostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu pre uplatnenie daného nároku.

14. Podľa § 6 ods. 1 Zákona č. 111/1990 Zbierky v platnom znení o štátnom podniku, podnik spravuje veci a majetkové práva zverené mu pri jeho založení, ako aj veci a majetkové práva nadobudnuté v priebehu podnikania. Veci a majetkové práva, ktoré podnik spravuje sú majetkom štátu.

15. Podľa § 6 ods. 2 Zákona č. 111/1990 Zbierky v platnom znení o štátnom podniku, podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje podľa ods. 1, v konaní pred súdmi, orgánmi verejnej správy, obdobne je oprávnený konať v mene štátu vo veciach, ak vlastnícke právo štátu je sporné.

16. Vzhľadom na hore uvedenú dikciu zákona súd konštatuje dostatok pasívnej legitímácie na strane označeného žalovaného.

17. Čo sa týka konštatovania spochybnenia vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam, s použitím argumentácie, že predmetné nehnuteľnosti tvoria prirodzené koryto vodného toku a v zmysle ustanovenia § 43 vodného zákona, by teda ako také mali byť súčasťou vlastníctva Slovenskej republiky a to i v zmysle článku 4 Ústavy SR, súd konštatuje, že v zmysle § 70 ods. 2 Zákona č. 162/1995 Z. z. v platnom znení, údaje katastra o právach k nehnuteľnostiam sú hodnoverné a záväzné, až pokiaľ sa nepreukáže opak. Z príslušných LV mal súd preukázané, že ako žalobca je evidovaný ako podielový spoluvlastník predmetných nehnuteľností za užívanie, ktorých sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia rovnajúce sa svojou výškou nájomu.

18. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením správneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

19. V zmysle zákonnej úpravy zhora, povinným a to zodpovednostným subjektom na vydanie bezdôvodného obohatenia je teda ten, kto sa bezdôvodne obohatil. Oprávneným subjektom, t. j. v prospech ktorého sa vydanie takéhoto obohatenia má uskutočniť je ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo. Získané bezdôvodné obohatenie môže spočívať vo veciach, vo výkonoch, ale aj v tom, že majetok zodpovednostného subjektu sa nezmenšil, hoci k takémuto zmenšeniu by došlo, ak by plnil svoju povinnosť.

20. Podľa horeuvedeného zákonného ustanovenia, zákonodarca stanovuje niektoré osobitné skutkové podstaty vzniku bezdôvodného obohatenia.

21. V konaní pred Okresným súdom Žiar nad Hronom bolo preukázané, resp. medzi zúčastnenými stranami nebolo sporné, že predmetné nehnuteľnosti identifikované príslušnými listami vlastníctva tvoria prirodzené koryto rieky Revúca, pričom nakoľko rieka Revúca podľa § 1 prílohy č. 1 Vyhlášky Ministerstva

životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 Z. z., patrí medzi vodohospodársky významné vodné toky, tak správu v zmysle § 48 ods. 1 Zákona o vodách vykonáva práve žalovaný. Táto skutočnosť nebola sporná medzi zúčastnenými stranami.

22. Zákonodarca v ustanovení § 48 ods. 4, resp. § 48 ods. 5 Zákona č. 364/2004 z. z. v platnom znení, stanovuje pre správcu vodohospodársky významných vodných tokov a správcu drobných vodných tokov, kogentne stanovené povinnosti. Správca vodného toku v danom prípade označený žalovaný je povinný zákonom stanovené povinnosti plniť pod hrozbou sankčného postihu. Súd teda konštatuje, že plnenie povinností stanovených správcovi vodného toku, stanovených právnym predpisom, nemôže byť charakterizované ako bezdôvodné obohatenie a na základe takejto činnosti správcu vodného toku nemôže bez ďalšieho dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia, resp. majetkového prospechu na strane správcu vodného toku. Tento právny názor je podporený taktiež rozhodnutím vyššej súdnej authority, i keď cudzieho štátu, a to konkrétne Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28Cdo/2750/2013, podľa záverov ktorého bezdôvodné obohatenie a jeho vznik je vylúčený, ak je daný právny vzťah regulovaný osobitnými zákonnými normami.

23. Zo strany žalobcu neboli v priebehu celého konania a to ani po doručení uznesenia KS BB produkované žiadne dôkazné prostriedky, ktoré by svedčili akýmkoľvek spôsobom k tomu, že žalovaný ako správca vodného toku predmetné nehnuteľnosti užíval nad rámec povinností stanovených tomuto v ustanovení § 48 ods. 4, 5 Zákona č. 364/2004 Z. z., a v tomto smere teda neunesol dôkazné bremeno, ktoré by odôvodňovalo eventuálne priznanie, resp. existenciu vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd žalobu žalobcu zamietol.

24. Žalobca prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne v priebehu konania zmenil rétoriku, popri uplatnení nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, samotnú žalobu kvalifikoval ako nárok na náhradu podľa osobitného predpisu v zmysle ustanovenia § 26 ods. 9 Zákona č. 364/2004 Z. z. . V tomto smere súd konštatuje, čo bolo konštatované i v predchádzajúcom prvostupňovom rozhodnutí, že zákonodarca v zmysle niektorých ustanovení pri Zákone č. 364/2004 Z. z., priznáva vlastníkom nehnuteľností akúsi formu náhrady. V tomto smere pri uplatnení takéhoto návrhu súd však konštatuje, že čo sa týka ustanovenia § 26 ods. 9 Zákona č. 364/2004 Z. z., náhrada vyplývajúca z tohto ustanovenia je striktnie viazaná na obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom spôsobom uvedeným v § 26 ods. 7, 8 Zákona č. 364/2004 Z. z., pričom v súdnej veci správca vodného toku takéto aktivity žiadnym spôsobom nevyvíjal a nevyvíja. Súd preto kvalifikoval i uplatnený nárok na náhradu, ako neodôvodnený a žiadnym spôsobom nepreukázaný.

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval pri akceptácii princípu úspechu v konaní, pričom o nároku na náhradu trov odvolacieho konania súd rozhodol s použitím § 262 ods. 1, resp. § 396 ods. 3 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú strany sporu, ktoré sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný neplní dobrovoľne to čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie.